Diari de la neu, 25/02/21

Qüestions identitàries dins el món de la neu

Professors d'esquí a Espot als anys 60/70. La identitat d'un destí de neu segur que també ve condicionada pels qui hi treballen a diari o els qui hi han deixat petjada.

La identitat d'un destí de neu. Cuiden prou la seva identitat les estacions d'esquí?

Sovint escoltem a amics o companys esquiadors que van a tal estació perquè els agrada com és. És a dir, per la seva suma d'al·licients i atributs que la fan atractiva. Possiblement en valoren un conjunt de qüestions, com ara la proximitat, el preu dels serveis, la grandària o, perquè no, la seva identitat. I dins la identitat possiblement el que fan és que s'identifiquen amb el seu ambient. Quantes vegades no hem escoltat o llegit que tal o qual estació és familiar. En altres casos autèntica. Bucòlica. I en menys, hem escoltat *glamurosa*, esportiva, muntanyenca...

En resum, que la identitat de les estacions també és una qüestió prou important. Fa que ens trobem més o menys com a casa o pot influir-nos a l'hora de decidir en quin destí de neu volem passar una setmana blanca o un cap de setmana. Fins i tot per decidir-nos a fer una esquiada de puja-i-baixa.

Rètol d'allaus en aranès a Baqueira. La llengua dins una estació d'esquí també ajuda a reforçar la identitat i singularitat d'un destí de neu (Foto: arxiu DDLN).

La identitat d'un poble, la d'un destí de neu

Navegant per internet he trobat diferents fonts que expliquen que la identitat d'un poble la determina la seva història, el territori, els símbols, la música, la dansa, l'idioma, la religió, símbols naturals, l'arquitectura, la gastronomia... i uns quants més que seria llarg de detallar.

Expliquen, aquestes mateixes fonts, que aquest concepte d'identitat no és estàtic, sinó dinàmic i que és una cosa que sempre està en construcció. O en desconstrucció. Fins i tot fenòmens de la natura com un terratrèmol, un incendi o una plaga o el transcurs de la vida política determinen la identitat d'un poble. És un procés viu i en constant evolució.

Si traslladem aquests conceptes que configuren la identitat d'un poble a un destí de neu, podem comprovar que són perfectament equiparables i que, per tant, també podem dir que cada estació va construint la seva identitat.

Hi podem afegir qüestions úniques i exclusives que només trobem a les estacions d'esquí. Per exemple, la tècnica que han ensenyat les escoles d'esquí d'aquella estació i que després veurem posar en pràctica en els seus esquiadors habituals. Cert, però, que això passava més als anys 80 i 90 del segle passat, i que això ara ja no es nota tant.

Després de donar unes quantes voltes a aquesta qüestió he recordat desenes d'imatges, i fins i tot olors, que em serveixen en un instant i amb els ulls tancats per identificar de quina estació d'esquí es tracta. Però hi ha més coses.

Font Canaleta, el primer teleesquí de La Molina i l'Estat espanyol. La història és un dels trets que millor identifica un destí de neu (Foto: arxiu CEC).

Els habituals

El cas és que cada cap de setmana, en una estació d'esquí, hi conflueixen milers d'esquiadors que li donen vida, i que en un bon percentatge són clients habituals. I dins els clients fidels també hi ha el cas dels clubs que hi són radicats i els quals hi juguen el seu paper.

Per exemple, hi ha clubs d'esquí que tenen un perfil més dedicat a la competició, i quan en una estació hi veus molts clubs ja ens pot estar dient quin tipus d'ànima o filosofia té. O política comercial. Ara bé, també hi ha clubs que s'enfoquen més al lleure i aquests possiblement dinamitzen més en conjunt una estació que no pas els que entrenen tot el dia en un espai concret i només te n'assabentes de la seva existència perquè l'abandonen a les 2 de la tarda.

L'entonada, accent o idioma dels seus clients

Segur que a tots vosaltres també us passaria. Si us tele transportessin virtualment a la cua d'un remuntador amb els ulls clucs, i només poguéssiu escoltar... seríeu capaços d'encertar en quina estació us han tele transportat?.

Estic convençut que, si en lloc de la cua d'un remuntador ens posessin al costat d'una terrassa plena de gent, fins i tot per les olors de la cuina o per la música dels altaveus, a la poca estona encertaríem en quina estació ens trobem. I ja no parlem si poguéssim fixar-nos durant una estona en com vesteixen els clients, en quin idioma parlen o amb quina entonada o accent.

Si escoltem parlar un francès ben vocalitzat i més aviat sonor o un català afrancesat serà que estem a... No falla, en alguna estació de la Catalunya del Nord.

El paisatge i el clima

No cal dir que a banda de les persones, la identitat també ve definida per altres qüestions, i entre aquestes, hi ha el paisatge més proper. Que les muntanyes de l'entorn siguin més feréstegues, arrodonides o amb més o menys bosc, també en determina la identitat.

I ja no parlem de la climatologia: si són destins de neu més propensos als fronts de nord, a les llevantades, al vent, els dies de sol, les boires o a la tipologia de neu que més freqüentment trobem a pistes.

Ja per anar acabant, potser també hi podem afegir la carretera (si aquesta és estreta, ampla, giragonses...), l'arquitectura dels seus edificis (estil arquitectònic, material de construcció més o menys autòcton, més rústic, muntanyenc o més modern...), la varietat de pistes (com més negres i vermelles, més esquiador tècnic, i com més verdes i blaves, esquiador més turista...) o la gastronomia que ens ofereixen els seus restaurants o cafeteries.

Si observem aquestes antenes, què estem veient? No falla, el Pic de l'Orri i l'estació de Port Ainé a la seva característica olla pel vessant nord.

I si un poble té el seu escut, no cal dir que una estació té el seu logotip, a través del qual es poden explicar moltes coses de la seva identitat i potser de la seva història. I així algunes altres qüestions que potser oblido o que no he sabut valorar.

En definitiva, la identitat dels destins de neu m'ha semblat una qüestió que cada any que passa em sembla més interessant. He visitat estacions que, al meu discutible i personal criteri, tenen en la seva identitat una qüestió prou sensible per resoldre. I també n'hi ha que acaben fent un excés en destacar un tret concret de la seva identitat i se n'obliden d'altres que els identificarien amb més encert i més projecció.

En el món actual, tan competitiu i perfeccionista, la identitat no hauria de ser una qüestió més, sinó que hauria de començar a ser una qüestió a la qual caldria dedicar més atenció. Una identitat entorn de la qual tot podria tenir un sentit. Un relat. Una experiència. Per descomptat que és una opinió molt i molt personal i que només és conseqüència de la meva identitat d'esquiador massa inquiet. S'entén que volia dir, oi?

I vosaltres, teniu alguna anècdota sobre aquesta qüestió de la identitat, per explicar?